

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2013/2014

Destinace (země, město): Francie, Nîmes

Jméno, příjmení: Mgr. Kateřina Malečková

I. Kontaktní údaje

Kateřina Malečková
Lycée Alphonse Daudet
3, bd Victor Hugo
30 000 Nîmes
FRANCIE

II. Popis pracoviště a české sekce

Lycée Alphonse Daudeta – sídlo české sekce

Lycée Alphonse Daudet sídlí v historickém jádru města, nachází se zde třídy gymnázia (tříletý studijní program) a třídy CPGE, což je dvouletý přípravný pomaturitní program na prestižní vysoké školy zvané *Grandes Écoles*. Na gymnáziu studuje téměř 2000 studentů a působí zde asi dvě stě profesorů. Lycée Daudet patří mezi nejprestižnější nîmeská gymnázia. Největším specifikem lycea Alphonse Daudeta je existence tzv. *české sekce* a také jako jediné gymnázium nabízí výuku češtiny pro francouzské studenty.

Na gymnáziu Alphonse Daudeta v Nîmes probíhá výuka českého jazyka již od roku 1924, kdy zde začali studovat českoslovenští studenti. V současnosti jim jsou studia téměř kompletně financována francouzskou stranou – náklady na studium, ubytování, strava,

pojištění, kapesné 150 € měsíčně; kraj Languedoc-Roussillon daruje všem studentům 1. ročníku notebook. Od roku 2011 rodiče studentek přispívají částkou 1000 € na školní rok. I když českým studentům bylo v průběhu desetiletí studium z politických důvodů znemožňováno (2. světová válka, komunismus), na gymnáziu však výuka češtiny zprostředkována českým lektorem zůstala vždy zachována. Orientace na Československo je spojena s osobností historika a velkého obdivovatele a propagátora českých zemí, Ernesta Denise, rodáka z Nîmes.

Novodobá historie české sekce se počítá od r. 1990, jedná se o sekci dívčí s počtem 12 studentek. Každoročně jsou na celorepublikovém konkurzu vybírány čtyři nové studentky, které následně studují 3 roky na francouzském gymnáziu, kde skládají francouzskou státní maturitu. Jelikož je studium doplněno i výukou českého jazyka a literatury a české historie (zajištěnou českou lektorkou), studentky skládají maturitní zkoušku i z rodného jazyka, a MŠMT proto může uznat francouzskou maturitu i v českém prostoru.

Lektorka má k dispozici svou učebnu, již doplňuje i knihovna s českými tituly beletristickými, jazykovými i odbornými či zvukovými a filmovými adaptacemi vybraných děl. Tituly v knihovně jsou každoročně doplňovány z prostředků DZS či českého velvyslanectví v Paříži. Lektorka má k dispozici CD přehrávač a notebook.

III. Role a povinnosti lektorky

Lektorka zajišťuje výuku českého jazyka, literatury a vybraných kapitol z české historie pro studentky české sekce. Výuka mateřského jazyka a literatury s dotací 2 h týdně + 1 h konzultace pro každý ročník probíhá ve speciální české učebně. Do výuky jsou zařazovány bloky věnované české historii a kultuře, např. české kinematografii.

Dále lektorka vyučuje český jazyk pro cizince, tedy francouzské studenty a další zájemce z řad pedagogického sboru. Jedná se většinou o výuku individuální, přizpůsobenou časovým potřebám a možnostem francouzských a českých studentů.

Během tohoto školního roku lektorka zajišťovala jazykovou přípravu české házenkářky rekrutované nîmeským házenkářským týmem.

V hodinách češtiny pro cizince používáme především publikace *New Czech Step by Step* od autorky Lídy Holé a *Česky, prosím* od autorky Jitky Cvejnové. České studentky pracují s *Čítankami k literatuře v kostce pro SŠ* od Marie Sochrové a učebnicemi literatury a jazyka od téže autorky. Při výuce je možné využívat audiovizuální podporu (datapojektor, DVD atd.).

Česká lektorka zajišťuje dozor na internátu, který se nachází přímo v prostorách gymnázia. Lektorka v průběhu školního roku asistuje studentkám při vyřizování administrativních záležitostí, při jednání s bankou, pojišťovnou, zastupuje funkci rodičů při vyřizování školní agendy, v případě nemoci studentek je doprovází k lékaři. Neustále komunikuje s učiteli,

vedením školy, rodiči a českými i francouzskými institucemi podílejícími se na chodu české sekce.

Lektorka zůstává v kontaktu také s hostitelskými rodinami, většinou se jedná o členy rodičovských sdružení PEEP a FCPE, spoluorganizujeme volnočasové aktivity pro studentky.

Lektorka také participuje ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Paříži na organizování kulturních akcí propagujících českou kulturu a umění (viz níže).

Několikrát do roka na lycée Daudet zavítají čeští pedagogové z francouzských sekcí českých gymnázií, aby zde absolvovali několikátýdenní pedagogickou stáž. Lektorka se v součinnosti s Francouzským institutem podílí na organizaci příjezdu a přijetí na francouzské škole, je českému učiteli nápomocna v rozličných situacích.

Lektorka spravuje internetové stránky české sekce – spolu se studentkami píšeme a uveřejňujeme články týkající se české sekce v Nîmes.

Lektorka má ve své péči knihovnu české sekce.

Lektorka doprovází české delegace přijíždějící do Nîmes v rámci projektu Comenius Regio či v rámci družby s Prahou 1 a zajišťuje tlumočnické služby. V posledních dvou letech se díky projektu Comenius Regio významně rozvinula spolupráce s radnicí města Nîmes. Česká sekce se na projektu i nadále aktivně podílí.

IV. Důležité momenty v životě české sekce v průběhu školního roku 2013/2014

V **říjnu** se konala v aule lycea matematická konference českého vědce, vedoucího pracovníka *Matematického ústavu AV ČR* Pavla Krejčího, absolventa české sekce v Nîmes. Po své přednášce besedoval se současnými studentkami o historii a současnosti českých sekcí.

V **listopadu** proběhlo tradiční setkání na české ambasádě v Paříži u příležitosti státního svátku 17. listopadu, dne studentů. Všichni zúčastnění byli přivítáni velvyslankyní Marií Chatardovou a měli příležitost naslouchat zajímavé přednášce Pavla Rychetského, jenž hovořil o porevolučním vývoji a úskalích rozvoje demokracie v postkomunistických zemích. Českou sekci doprovázela na velvyslanectví ředitelka lycea Janine Barbé, zůstala s naší skupinou i o víkendu, který byl ve znamení poznávání významných pařížských pamětihodností, institucí a míst.

V **prosinci** jsme se studentkami připravily vánoční besídku jako poděkování zaměstnancům školy a hostitelským rodinám za jejich péči. Koncert české hudby a koled byl doplněn prezentací českých vánočních tradic. Degustace českého tradičního cukroví se setkala s velkým ohlasem.

Leden byl nejdůležitějším měsícem tohoto školního roku, na dny 24. a 25. 1. totiž připadly oslavy 90. výročí založení české sekce v Nîmes. Program akce konané pod záštitou velvyslankyně Chatardové, jež oslavy podpořila svou účastí, a starosty města Nîmes Fourniera byl lektorkou a vedením lycea připravován několik měsíců. Oslavy finančně podpořilo kromě lycea i město Nîmes, materiální podporu poskytlo pařížské velvyslanectví a kino *Le Sémaphore*.

Stručný výčet hlavních akcí dokreslí význam celé akce, na kterou se sjeli i představitelé MŠMT či bývalí studenti a představitelé jejich asociace.

V kině *Le Sémaphore* byly uvedeny dva české filmy: *Sedmikrásky* od Věry Chytilové a *80 dopisů* režiséra Kadrnky.

Hudební vystoupení špičkové úrovně zajistil svým recitálem pianista a skladatel Kryštof Mařatka, francouzské pěvkyně a profesorky lycea vystoupily s několika Moravskými dvojzpěvy. Sobotní odpoledne zpestřili žáci partnerských škol projektu Comenius Regio, kteří vystoupili s několika českými písněmi, s jejichž nácvikem jim pomáhaly studentky české sekce.

V průběhu oslav probíhaly na lyceu i dvě české výstavy věnované skladateli Bohuslavu Martinů a expozice *Česká nej*.

Studentky české sekce ve spolupráci s lektorkou připravily poutavé hodinové vystoupení pojednávající formou scének, písní, tanců, reportáží s obrazovou i zvukovou podporou o historii nejen české sekce, ale i naší země. Vystoupení sklídilo ohromný ohlas. Podařilo se zapojit i deset studentů z dijonské české sekce.

Po vystoupení následovala zajímavá diskuze o přínosu sekcí za účasti absolventek programu, přijely dokonce absolventky první polistopadové generace.

Za přítomnosti velvyslankyně byla odhalena pamětní deska ve vestibulu lycea a zazněly projevy významných osobností.

Slavnostní den byl završen tanečním vystoupením, společenskou večeří a bálem.

Akci hodnotím jako velmi zdařilou, psala o ní i francouzská místní média např. titulní strana *Midi libre*, český lektorát se tímto zviditelnil, otevřel se více veřejnosti, na programu participovalo mnoho různých subjektů, vždy za intervence české lektorky či studentek české sekce.

V **březnu** české studentky posledního ročníku (terminale) skládaly písemnou maturitu z českého jazyka v Montpellier, lektorka je ke zkoušce již tradičně doprovázela.

Duben byl ve znamení setkání obou českých sekcí v Dijonu, kde jsme se studentkami zhlédly tradiční studentské představení tamější české sekce a strávily víkend v burgundské

metropoli. Na vystoupení byli přítomni i zástupci MŠMT a Asociace bývalých studentů, dijonský konzul, s nimiž se lektorka setkala.

V **květnu** přijala lektorka pozvání na zajímavé a podnětné setkání u příležitosti 10. výročí *České školy bez hranic* v Paříži, které se odehrávalo v prostorách českého konzulátu, kde škola sídlí. Oslavy zahájila česká velvyslankyně Chatardová, přítomni byli další představitelé velvyslanectví a čeští lektoři, umělci a další Češi žijící v Paříži.

V měsíci **květnu** také proběhla na Lycée Daudet velká česká kulturní akce – v místní aule Salle Terrisse předvedl svůj hudební program kytarista, loutnista, skladatel a improvizátor Ondřej Jalůvka. Na závěr doprovodil při několika písních i české studentky. Avizovaný koncert Zuzany Lapčíkové a jejího bandu bohužel umělci na poslední chvíli zrušili.

V **červnu** se vydaly studentky české sekce na školní výlet do Barcelony. Cestu organizovala lektorka.

Na konci školního roku proběhla na radnici tradiční ceremonie u příležitosti dovršení studia čtyř českých studentek.

Česká sekce také pořádala svůj závěrečný večírek, který byl opět ve znamení české hudby a české gastronomie. Mezi pozvanými bylo nejen vedení školy, zaměstnanci, vyučující, ale i hostitelské rodiny a představitelé města a partnerských škol projektu Comenius Regio.

V. Partneři české sekce a instituce podporující existenci a fungování českého lektorátu v Nîmes

Česká sekce v Nîmes je předmětem péče mnoha institucí i jednotlivců – dobrovolníků.

České Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zaštiťuje fungování české sekce po organizační, administrativní i pedagogické stránce (podílí se na rekrutování lektorky i studentek), administrativní péči o lektora poté přebírá *Dům zahraniční spolupráce*. Neopomenutelným partnerem pro chod české sekce v Nîmes jsou velvyslanectví – francouzské v Praze a jeho *Francouzský institut* i české velvyslanectví v Paříži.

Dále jsme ve spolupráci s Asociací *bývalých studentů z Nîmes a Dijonu*.

Ve výčtu institucí, bez nichž by česká sekce nemohla existovat, nesmí chybět radnice města Nîmes a kraj Languedoc-Roussillon. Kromě finanční podpory se aktivně zapojují do chodu české sekce, podporují české kulturní akce, participují na nich.

Velmi podstatným prvkem je síť hostitelských rodin tzv. *familles d'accueil*, která má v Nîmes dlouhou tradici. Jako lektorka se proto snažím být v neustálém kontaktu s francouzskými rodinami, většinou se jedná o rodiče studentů Lycée Daudet, udržovat s nimi přátelské vztahy a motivovat je ke spolupráci s českou sekcí. Od počátku svého působení bylo rozvíjení této spolupráce jednou z mých priorit a dnes musím říci, že i díky otevřenosti

a pohostinnosti místních obyvatel se již podařilo zrealizovat mnoho zajímavých a pro studentky přínosných akcí – ať už víkendové návštěvy v rodinách či výlety do krásného okolí města i vzdálenějších destinací.

VI. Závěr

Svoje působení na lyceu Alphonse Daudeta ve školním roce 2013/14 hodnotím velmi kladně – spolupráce a podpora od francouzské i české strany byla na vynikající úrovni. Iniciativy české lektorky jsou vždy podporovány vedením školy, v případě větších akcí i radnicí. Česká sekce zde má velmi dobré zázemí a vynikající studijní výsledky českých studentek jsou „výkladní skříní“ gymnázia. Komunikace se zainteresovanými institucemi byla vždy rychlá a účinná (MŠMT, DZS, vedení a správa gymnázia, Velvyslanectví České republiky v Paříži, Asociace bývalých studentů Dijon-Nîmes).

Tento školní rok byl významný hlavně díky akcím konaným u příležitosti kulatého výročí vzniku české sekce. Těžiště propagace české kultury a povědomí o České republice, české sekci a češtině spatřuji v realizovaných oslavách a završeném projektu Comenius Regio, které se setkaly s velkým ohlasem a nastartovaly přirozeně další francouzsko-českou spolupráci.

V Brně dne 24. července 2014

Kateřina Malečková